

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 313»

I. Визначення проблеми

Відповідно до частини тринадцятої статті 15 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 № 313 «Про розмір внеску, що сплачується суб'єктами аудиторської діяльності на користь Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» визначено розмір внеску, який сплачується суб'єктами аудиторської діяльності на користь Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (далі – ОСНАД), у розмірі 1 відсотка суми винагороди (без урахування податку на додану вартість) за договором з надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємствам, що становлять суспільний інтерес (у визначенні Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»).

З метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», Кабінетом Міністрів України впроваджено на всій території України карантин та низку протиепідемічних заходів, а також заходи, що додатково встановлені органами державної влади та органами місцевого самоврядування в межах компетенції.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 655 «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 313», у 2020 році було зменшено розмір внеску, який сплачується суб'єктами аудиторською діяльності на користь ОСНАД, з 1 відсотка до 0,5 відсотка з метою підтримки суб'єктів аудиторської діяльності та створення сприятливих умов для їх діяльності під час карантину та у період відновлення економіки після карантину.

За даними Державної служби статистики України¹, кількість збиткових великих та середніх підприємств за січень-вересень 2020 року зросла до 34,8 % (за січень – вересень 2019 року – 22,7 %), сума збитків до оподаткування збільшилась на 284 % до 318,5 млрд грн.

Ураховуючи наявність факторів, які негативно впливають на здатність ефективної діяльності суб'єктів аудиторської діяльності внаслідок зниження ділової та економічної активності суб'єктів господарювання, доцільно залишити розмір внеску, який сплачується суб'єктами аудиторською діяльності на користь

¹ Експрес-випуск Державної служби статистики України «Фінансові результати діяльності великих та середніх підприємств за січень-вересень 2020 року» (<http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2020/11/144.doc>).

ОСНАД, у 2021 році на рівні 2020 року для подальшої підтримки суб'єктів аудиторської діяльності.

У зв'язку з цим Радою нагляду за аудиторською діяльністю ОСНАД прийнято рішення (протокол від 27.11.2020 № 10/26) схвалити проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 року № 313» (далі – проект постанови).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки в них така норма відсутня.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є підтримка суб'єктів аудиторської діяльності шляхом зменшення розміру внеску у відсотках суми винагороди за договорами з надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємствам, що становлять суспільний інтерес, що сплачується суб'єктами аудиторської діяльності на користь Державної установи «Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» (далі – ДУ «ОСНАД») для забезпечення його фінансування, у період з 01.01.2021 по 31.12.2021.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити без змін
Альтернатива 2	Прийняти постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 року № 313»

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні, оскільки невирішення питання створення сприятливих умов для діяльності суб'єктів аудиторської діяльності у період відновлення економіки після карантину призведе до зниження ефективності їх діяльності	Відсутні
Альтернатива 2	Наявні, оскільки прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 року № 313» дозволить знизити рівень витрат суб'єктів аудиторської діяльності, що сприятиме їх ефективній діяльності, незважаючи на зниження ділової та економічної активності суб'єктів господарювання	Відсутні, оскільки розробка, погодження та прийняття регуляторного акта здійснюється посадовими особами відповідних державних органів в межах їхньої компетенції, що не потребує додаткових витрат бюджету на додаткову оплату праці відповідних спеціалістів

Проект постанови не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	83*	-	-	83*
Питома вага групи у загальній вазі кількості, відсотків	x	100 %	x	x	100 %

* Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес, які, урахувавши вимоги статті 23 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» в частині внутрішньої організації суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит, умовно можна віднести до середніх підприємств (станом на 16.01.2021).

За рік один такий суб'єкт аудиторської діяльності укладає в середньому 10 договорів на проведення обов'язкового аудиту

Вартість одного договору в середньому становить 374 991 гривень.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні, оскільки розмір внеску, що сплачується суб'єктами	Наявні, оскільки несплата внеску суб'єктами аудиторської діяльності на користь ДУ ОСНАД» у зв'язку з відсутністю коштів може призвести до застосування до суб'єктів аудиторської діяльності санкцій відповідно до законодавства, зокрема

	аудиторської діяльності на користь ДУ «ОСНАД» залишиться на рівні 1 відсотка	виключення з IV розділу Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності
Альтернатива 2	Нааявні, зниження рівня витрат суб'єктів аудиторської діяльності сприятиме їх ефективній діяльності	Обґрунтовані та незначні витрати суб'єктів господарювання у зв'язку з прийняттям регуляторного акта

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Альтернатива 1

	Витрати	За рік
1	Заклучення договорів на проведення обов'язкового аудиту – 10 одиниць. Вартість одного договору – 374 991 гривень. Дохід, отриманий від проведення обов'язкового аудиту, – 3 749 910 гривень. Сплата внеску на користь ДУ «ОСНАД», гривень (3 749 910 грн x 1 %)	37 500 грн
2	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць.	83
3	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 1 x рядок 2), гривень.	3 112 500 грн

Альтернатива 2

	Витрати	За рік
1	Заклучення договорів на проведення обов'язкового аудиту – 10 одиниць. Вартість одного договору – 374 991 гривень. Дохід, отриманий від проведення обов'язкового аудиту, – 3 749 910 гривень. Сплата внеску на користь ДУ «ОСНАД», гривень (3 749 910 грн x 0,5 %)	18 750 грн
2	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць.	83
3	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 1 x рядок 2), гривень.	1 556 250 грн

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат
Альтернатива 1	3 112 500 грн
Альтернатива 2	1 556 250 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Не дозволяє досягнути поставлених цілей державного регулювання, оскільки внесок на користь ДУ «ОСНАД» в розмірі 1 відсотка не враховує фактору зниження ділової та економічної активності суб'єктів господарювання та відповідного зниження доходів суб'єктів аудиторської діяльності
Альтернатива 2	4	Дозволяє повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання, оскільки внесок на користь ДУ «ОСНАД» в розмірі 0,5 відсотка є обґрунтованим та прийнятним для його сплати суб'єктами аудиторської діяльності в умовах карантину

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не забезпечує досягнення цілей державного регулювання та призводить до нестачі коштів у суб'єктів аудиторської діяльності на тлі зниження ділової та економічної активності суб'єктів господарювання
Альтернатива 2	Врегулює питання підтримки суб'єктів аудиторської діяльності та створення	Відсутні, оскільки розробка, погодження та прийняття регуляторного акта здійснюються	Є оптимальною та найкращою серед запропонованих альтернатив, оскільки відповідає вимогам регуляторної політики і досягає цілей державного

	сприятливих умов для їх діяльності у період відновлення економіки після карантину	посадовими особами відповідних державних органів в межах їхньої компетенції, а також витрати суб'єктів господарювання є незначними	регулювання, не призводить до значних матеріальних витрат суб'єктів господарювання і при цьому забезпечує достатнє фінансування ДУ «ОСНАД»
--	---	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта.

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття регуляторного акта та фактична реалізація його положень.

Прийняття регуляторного акта забезпечить підтримку суб'єктів аудиторської діяльності та створення сприятливих умов для їх діяльності під час карантину та у період відновлення економіки після карантину.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України та Аудиторської палати України.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не передбачає додаткових фінансових витрат органів державної влади та громадян.

Орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: ДУ «ОСНАД».

Витрати

ДУ «ОСНАД», які покриватимуть кошти, отримані як внески суб'єктів господарювання на його користь в розмірі 0,5% винагороди за договором з надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємствам, що становлять суспільний інтерес, відповідно до прийнятого регуляторного акта:

	Статті витрат	Сума, грн
1	Витрати на модернізацію вебсайту ДУ «ОСНАД»	250 000

2	Витрати на здійснення перекладу міжнародних стандартів аудиту та методологічного забезпечення	250 000
3	Витрати на проведення заходів, організованих ДУ «ОСНАД»	120 000
4	Витрати на сплату членського внеску до Міжнародного форуму незалежних регуляторів аудиторської діяльності (IFIAR)	300 000
5	Витрати на проведення аудиту річної фінансової звітності ДУ «ОСНАД»	100 000
6	Витрати на підтримку талановитої молоді під час атестації аудиторів	420 000
7	Витрати майбутніх періодів	116 250
	Витрати всього:	1 556 250

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії акту обмежений – з 01.01.2021 по 31.12.2021.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до Державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта – не передбачається.

Дія регуляторного акта поширюється на суб'єктів господарювання, які включені до розділу IV Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

За проведеними ретроспективними розрахунками час, що може бути витрачений на розрахунок та оплату внеску з кожного договору з надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, в середньому складатиме 1 годину 43 хвилини.

Кількість договорів, ураховуючи кількість підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Кількість аудиторських перевірок фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, які в середньому може провести суб'єкт господарювання.

Середня вартість винагороди за одним договором з надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Сума фактично наданих послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємствам, що становлять суспільний інтерес.

Сума доходу одного суб'єкта аудиторської діяльності за проведення середньої кількості аудиторських перевірок.

Сума сплаченого внеску на користь ДУ «ОСНАД» одним суб'єктом господарювання за проведення середньої кількості аудиторських перевірок.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта – високий. Проект розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України за адресою: <https://mof.gov.ua>.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись шляхом статистичного методу.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проводитись з дня прийняття регуляторного акта.

Повторне відстеження буде здійснюватися за три місяці до закінчення строку дії регуляторного акта.

У разі виявлення нерегульованих та/або проблемних питань на підставі аналізу зауважень та пропозицій державних органів, суб'єктів господарювання ці питання будуть врегульовані шляхом унесення відповідних змін до регуляторного акта.

Виконавцем заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта є Міністерство фінансів України.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО